

Posudek vedoucího na diplomovou práci Kláry Stuchlé Libertové *Kletby a apotropaická magie ve starém Egyptě*

Diplomová práce K. Stuchlé Libertové je přehledně rozvržena do logicky na sebe navazujících a vzájemně se doplňujících témat. Také dobře zpracovaný úvod obsahující nejen základní badatelská východiska, ale také zásady práce s doklady a primárními i sekundárními prameny umožňuje čtenáři text práce pochopit a pracovat s ním. Úvod však měl v rámci rozdělení kapitol zůstat nečíslován, aby hlavní pasáže začínaly kapitolou 1.

V rámci první vlastní kapitoly magisterské práce (označené 2.) autorka předkládá základní teorie snažící se definovat staroegyptskou magii a vymezit ji jak vůči egyptskému náboženství, tak vůči projevům magie v jiných kulturách. V této části diplomantka uvádí, že egyptskou magii nelze rozdělovat na černou a bílou (str. 15), avšak toto její (jistě správné) tvrzení měla navíc doplnit některými příklady, jako je motiv vydírání bohů („černá magie“) obsažený v lékařských zařikáních („bílá magie“). V následujícím oddíle (2.1) autorka výčet teorií stručně doplňuje o obecné definice magie (nebo pokusy o ně) doložené od antických dob až po novodobé religionistické či antropologické studie. Tato část by jistě mohla být zpracována podrobněji, avšak vzhledem k zaměření práce je její podoba dostačující.

Oddíl věnovaný božstvům spojovaným ve starém Egyptě s magickou mocí a ochranou (2.2) by měl díky svému významu tvořit samostatnou kapitolu a autorka se v něm měla více soustředit na důvod spojení zmiňovaných božstev s magií, spíše než na jejich kult a mytologické pozadí.

Další kapitoly a oddíly diplomové práce K. Stuchlé Libertové se věnují dokladům a významu apotropaické magie ve starém Egyptě (kap. 3), a to jak ve státním kultu (3.2), tak v běžném životě (3.3), přičemž těžiště rozebírané problematiky bylo položeno na přiblížení egyptského pojetí kleteb (kap. 5 a 6). Přestože jsou tyto části práce zpracovány komplexně a svědomitě, bylo by lépe, kdyby autorka jasně zdůvodnila zařazení některých magických praktik a představ s nimi spojených právě mezi apotropaika a apotropaickou magií. Čtenáři tak může výskyt některých nábožensko-magických aktivit (např. věštění atd.) právě mezi apotropaiky připadat nemístný. Podobně by bylo dobré vysvětlit nebo na příkladech doložit spojení „apotropaické hudební nástroje“ (str. 50)

V některých pasážích autorka probíranou problematiku příliš aktualizuje a jednotlivé magické praktiky analyzuje z pohledu současné vědy a lékařské praxe. Například i stručné přibližování techniky hypnózy (str. 77) bylo v kontextu dané kapitoly poměrně zbytečné. Naopak v rámci pojednání o magické moci slov a užívání textů K. Stuchlá Libertová dobře poukazuje na nutnost rozlišování zaměření původního textu při jeho překládání, což platí především o tzv. formu *sedžem ef*, která se v hymnech a povídkách běžně překládá optativem, ale v rámci magie obvykle nabývá významu aktivního prezentu.

Z formálního hlediska je též možné vytknout v některých případech nadbytečné užívání transliteračního fontu pro zápis egyptských pojmů, neboť se ne vždy podařilo jej do textu vložit správně. Výraz *ntr* (*necer*, tj. bůh) se tak v mnoha případech objevuje pouze jako *ntr*. S ohledem na využitou literaturu je možné vytknout absenci publikace *Moudrost svitků boha Thovta* autorů F. Coppense a H. Vymazalové (2011), která mohla sloužit jako dobrý zdroj doplňujících informací ke čtvrté kapitole, a chybějícího odkazu na český překlad knihy G. Pinchové *Magic in Ancient Egypt (Magie ve starém Egyptě, 2010)*, již však autorka ke své práci užívala v originální verzi.

Přes výše uvedené výtky se vzhledem k celkovému vyznění diplomové práce K. Stuchlé Libertové v jejím posouzení kloním k hodnocení v ý b o r n ě.